

Variatie in kleindierrassen Met eend terug naar de toekomst

'Voordat de legkippenhouderij in Nederland groot werd, hebben heel veel eendenhouders op de Veluwe en in de Zaanstreek zo gelopen', lacht Edgar de Poel. Samen met zijn vrouw Noreen drijft hij op verzoek een koppel krombekeenden en Noordhollandse witborsteenden bijeen voor de foto. 'Eenden waren lange tijd veel populairder dan kippen. Ze legden meer eieren en via de reststromen van onder meer de IJsselmeervisserij was er ook meer dan genoeg goedkoop voer voorhanden.' Rond de Tweede Wereldoorlog kwam de klad in de eendenhouderij. Mede door de opkomst van de legkip is het sindsdien nooit meer echt wat geworden. 'En dat is zonde', bezweert De Poel. 'Om het verlies van erfelijk materiaal maak ik mij in de kleindierenhouderij niet eens zoveel zorgen. Het gaat mij vooral om het verlies van cultureel erfgoed. Er schuilt een rijke geschiedenis van rangen en standen in de houderij van duiven, kippen en konijnen.'

De gegoede burgerij was de eerste die duiven kon houden voor de sport, terwijl de minder welgestelden kippen en konijnen hielden om te eten. Die combinatie van "Nut en Sport" zie je nog steeds terug in de naam van veel verenigingen van kleindierenhouders.' De Poel ziet goede mogelijkheden om de kleindierenhouderij weer nieuw leven in te blazen. 'Op regionale schaal doen wij dat hier in Twente bijvoorbeeld door de sociale traditie van de Sint Maartensgans weer in ere te herstellen. Maar ook grote bedrijven als Verkade zouden hun eigen geschiedenis kunnen eren, door in de toekomst weer scheepsbesluit te maken op basis van eendeneieren.'

Rassenlijst Nederlandse kleindier rassen

Omvang en status van de Nederlandse kleindierrassen (data van 2017)

Konijn	Aantal voedsters	Populatiestatus *	Trend over 15 jaar
Beige	30	kritiek	afnemend
Deilenaar	50	kritiek	afnemend
Ekster	30	kritiek	stabiel
Gouwenaar	30	kritiek	afnemend
Havana	60	kritiek	afnemend
Hulstlander	60	kritiek	afnemend
Klein Lotharinger	200	bedreigd	afnemend
Nederlandse Hangoordweg	1.600	kwetsbaar	afnemend
Nederlandse Kleurdwerg	2.500	normaal	stabiel
Sallander	40	kritiek	stabiel
Thrianta	350	bedreigd	stabiel

Sierduif	Aantal duivinnen	Populatiestatus *	Trend over 15 jaar
Amsterdamse Baardtuimelaar	200	bedreigd	afnemend
Amsterdamse Tipler	35	kritiek	afnemend
Boeren Meeuw	50	kritiek	afnemend
Gelderse Slenk	120	bedreigd	stabiel
Groninger Slenk	80	kritiek	afnemend
Hagenaar	50	kritiek	afnemend
Hollandse Kropper	400	bedreigd	afnemend
Holle Kropper	250	bedreigd	stabiel
Hyacinthduif	100	bedreigd	afnemend
Nederlandse Krulveerkropper	80	kritiek	stabiel
Nederlandse Schoonheidspostduif	200	bedreigd	afnemend
Nederlandse Helmduif	80	kritiek	stabiel
Nederlandse Hoogvlieger	125	bedreigd	afnemend
Nonduif	175	bedreigd	afnemend
Oud Hollandse Tuimelaar	500	bedreigd	afnemend
Oud Hollandse Kapucijn	180	bedreigd	afnemend
Oud Hollandse Meeuw	600	bedreigd	afnemend
Voorburgse Schildkropper	250	bedreigd	stabiel
Zeeuwse Dwergkropper	50	kritiek	toenemend

Gans	Aantal ganzen	Populatiestatus *	Trend over 15 jaar
Twentse landgans	75	kritiek	stabiel

Eend	Aantal eenden	Populatiestatus *	Trend over 15 jaar
Hollandse kuifeend	35	kritiek	afnemend
Hollandse kwaker	750	bedreigd	stabiel
Noord Hollandse krombekeend	80	kritiek	stabiel
Noord Hollandse witborsteend	20	kritiek	stabiel
Overbergse eend	10	kritiek	afnemend

Honingbij	Aantal volken/koninginnen op fokcentra	Populatiestatus *	Trend over 15 jaar
Texelse Zwarte bij	50	-	stabiel
Twentse Zwarte bij	30	-	stabiel

* Risicostatus op basis van aantal volwassen vrouwelijke dieren:

> 2.000 **normaal** < 2.000 **kwetsbaar** < 1.000 **bedreigd** < 100 **kritiek**